

WORKSHOP 9 Samenwerken in Landschapspark de Rotte

Gespreksleider:	<i>Mechteld Oosterholt (Gemeente Rotterdam)</i>
Deelnemers:	Mark Krijgsman (Belangengroep Oud-Verlaat), Jan-Willem van den Beukel (wethouder Lansingerland), Marja de Bruyn (St. Plezierrivier), Christine Lammerts (Staatsbosbeheer/ Initiatief Boer en buurt), Carla Sturkenboom (Natuur- en Recreatieschap), Chiel van der Kooij (voorzitter AGBR), Marielle de Leede (Bed & Breakfast), Herman van Dongen (St. Hart van Prins Alexander), Miriam Guneylix (Staatsbosbeheer), Leo Zegwaard (provincie), Patrick Kenis (keynote speaker), Erik Rovekamp (St. Plezierrivier/Outdoor Valley), Ramses van Raay (Recreatieschap Rottemeren), Martijn Aandewiel (De Koeienstal), Agnes van Zoelen (Hoogheemraadschap), Gert Jan Bac (bloemkweker), Nelleke den Boon (Staatsbosbeheer),
VRAGEN	
<p>Van klankborden en reageren naar co-creëren, hoe realiseer je echte meerjarige samenwerking in het Landschapspark de Rotte?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe geef je deze samenwerking vorm? • Hoe creëer je co-creatie? Wat is daar voor nodig? • Wat zijn goede voorbeelden van samenwerking? • Hoe kun je elkaar versterken? • Hoe ga je om met verantwoordelijkheden? • Hoe realiseer je een echte meerjarige samenwerking? 	
1	<p>De voorzitter brengt – na een voorstelronde- de grote diversiteit van de diverse deelnemers ter sprake, van bewoners tot degenen die hun geld aan de Rotte verdienen en bestuurlijk betrokkenen. Zij vraagt keynote speaker Patrick Kenis hoe al deze belangen samenkomen.</p> <p>Hij beziet de diversiteit als iets positiefs. Vanuit het individu wordt iets gezien als een belang, vanuit een organisatienetwerk is sprake van potentiële partners. Als dat gevoel ontstaat, zijn er geen verliezers. Dan ontstaan nieuwe mogelijkheden die geen van die partners eerder had gezien. Neem de kennis over het belang van de agrarische sector in dit gebied. Als eerst de vraag wordt gesteld hoe iets groeit en hoe iets ontstaat, zijn bepaalde mensen of organisaties heel belangrijk.</p> <p>Namens de agrarische sector benadrukt de heer Bac dat er vooral behoefte is aan duidelijkheid. Als de maatschappij besluit dat het glas kan verdwijnen, moet dit worden geregeld.</p> <p>De voorzitter vraagt de andere deelnemers hoe zij de rol van de landbouw zien.</p> <p>De heer Van der Kooij benoemt sowieso de voedselvoorziening. Aan de transitie waarin Nederland zich bevindt – minder stikstof, ander energiegebruik - onttrekt ook dit gebied zich echter niet. Elders in Nederland zijn mooie voorbeelden te vinden van vernieuwing in die sector. Het is zaak in gesprek te blijven met zowel lokale als provinciale bestuurders.</p> <p>De heer Van Dongen benadrukt de ambachtelijke kwaliteit van het boerenbedrijf die sfeerbepalend is. Mevrouw De Bruyn memoreert dat een kwart van de regionale uienconsumptie hier van het land komt. Dat kan niet anders dan tot trots leiden.</p> <p>De heer Aandewiel ziet diversiteit als sleutelwoord. In dit gebied kan hij activiteiten ontplooiën met zijn kinderen maar hen tegelijkertijd opvoeden over wat landbouw is. Er kan meer worden verteld dan nu gebeurt.</p> <p>De heer Bac ziet boeren wel creatiever worden en zoeken naar verbreding van de landbouw. De 1.200 hectare boerenland kan niet volledig recreatief worden ingericht. Voor deze verbreding van de landbouw lijkt geen plek te zijn. Mevrouw Lammerts wijst haar collega er op dat het van belang is in gesprek te blijven. De transitie kost echter jaren. De heer Bac reageert dat de duidelijkheid niet alleen betrekking heeft op de financiën, maar ook opnemen in andere opgaven.</p>

Vervolg verslag Rotteconferentie 'Landschapspark de Rotte' 3 september 2021

	<p>Wethouder Van den Beukel erkent dat in de beginfase van het ontwikkelplan een aantal plannen iets te ambitieus is geweest. Het is niet verstandig allerlei plannen over agrariërs uit te storten. Er zijn aanpassingen gekomen die meer bottom-up zijn. De inwoners houden van deze sector en erkennen dat het agrarisch landschap bijdraagt aan de sfeer. In het concept van het landschapspark hoort de landbouw dan ook thuis. Niet alleen de schattige aabare landbouw. Mevrouw Lammerts wil benadrukken dat alle soorten van landbouw een serieuze benadering verdienen. Ook degenen die wel eens laatdunkend als 'hobbyboeren' worden afgeschilderd, verrichten serieus werk.</p> <p>De heer Rovekamp is ook ondernemer in dit gebied. Hij bestrijdt de opmerking van de heer Krijgsman eerder in zijn richting dat hun belangen in het landschapspark tegenstrijdig zouden zijn. Heel veel bewoners willen hier wandelen en zoeken rust. Anderen willen een activiteit. Dit vraagt samenwerking en ruimte. Willen partijen een prullenbak dan kost het plaatsen ervan en het legen ervan geld. Het is jammer dat bewoners die tegen een bepaalde ontwikkeling zijn, de ander als tegenstander zien.</p> <p>De heer Krijgsman merkt op dat een overmaat aan plezier van de één, door anderen als overlast kan worden ervaren. De heer Rovekamp voert het gesprek hierover liever vooraf dan achteraf. Hij weet dat niet alleen bewoners, maar ook sommige ondernemers huiverig zijn voor dit gesprek. Juist in het voortraject kan men elkaar vinden.</p> <p>Wethouder Van den Beukel sluit zich hierbij aan: conflicten repareren is duurder dan ze voorkomen. Om vooraf met elkaar te spreken over wie wat wil en hoe, kost geld omdat er een plek voor ontwikkeld moet worden, zoals de landschapstafel. Die instellen en in stand houden, vraagt erom dat er geld op tafel komt. Dat moeten hij en zijn collega-wethouders dus bij hun gemeenteraden afdwingen.</p>
2	<p>De voorzitter hoort pleidooien om het gesprek aan te gaan en slagkracht te organiseren. Zij vraagt of dat ook lukt buiten de mooie aanleiding van deze conferentiedag als de gesprekspartners niet lekker met elkaar in het zonnetje zitten.</p> <p>De heer Aandewiel miste als nieuwe ondernemer in het gebied overzicht. Hij heeft zelf contact gezocht met de heer Rovekamp en anderen. Alleen al om tot inzicht en samenwerkingspartners te komen, waren drie werkweken nodig. Als straks het ondernemen begint, melden de vertegenwoordigers van de andere deelbelangen zich ook. Liever had hij die van tevoren gehoord. Het gebrek aan overzicht is voor de nieuwe ondernemer heel hinderlijk. Hiervoor zou een centraal punt heel handig zijn.</p> <p>Mevrouw Lammerts sluit zich hierbij aan. Zij pleit er wel voor ruimte te bieden voor de nieuwe 'waardemakers' en tevens een podium voor partijen als de landbouwers die een probleem hebben met beleidsmakers en bestuurders. Dit moet niet teveel door elkaar lopen. De heer Van Raay weet dat de lijst van stakeholders in Rottemeren wel zes kantjes lang was. In geen ander recreatiegebied in Zuid-Holland zijn het er zoveel. Dit geeft aan dat er enorm veel belangen zijn die vragen om structurering. Dit vergt tijd en energie.</p> <p>De heer Kenis merkt op dat dit om governance vraagt. Boven alle individuele belangen en zaken moet ook iemand staan die het totaaloverzicht heeft. Dat zou een regisseur kunnen zijn.</p> <p>De heer Zegwaard vraagt of er al een Gebiedstafel is. Een plek die ook de loketfunctie kan vervullen waar iedereen altijd terecht kan. De heer Van Raay antwoordt dat de verkenning naar de governancetaak op dit moment door een verkenners is opgepakt. Diens bevindingen worden eind dit jaar aan het bestuur gepresenteerd. De wethouder pleit ervoor dat de governance van de Gebiedstafel een meer maatschappelijk karakter krijgt.</p> <p>Mevrouw Van der Leede wijst op het belang van bekendheid. Als er plannen door elkaar lopen, vragen stakeholders zich af wie de visie in beeld houdt. En wie is het aanspreekpunt? De heer Rovekamp benadrukt dat er wel de wéns moet zijn om er samen iets van te maken. Niet alle landbouwers hebben tijd en zin om bij zo'n bijeenkomst van de Gebiedstafel te zitten. Als de intentie tot samenwerking er is, moeten bewoners en ondernemers zich kunnen laten vertegenwoordigen en niet meer aangeven dat zij individueel speciaal dit of dat willen. Ook de ontwikkelende partijen hebben zekerheid nodig.</p>
3	<p>De voorzitter vraagt de heer Kenis wat hij, deze discussie gehoord hebbende, de Gebiedstafel wil meegeven.</p> <p>Niet iedereen kan daar altijd bij zitten of aan meedoen. Ondernemers hebben er geen tijd voor, bestuurders hebben er geen zin in. Een regisseur of orchestrator zal alle informatie hebben en is daarin onpartijdig. Hij is de aanjager. Het is zaak dat hij wél het vertrouwen van alle partijen krijgt. De overheid blijkt vaak niet die objectieve rol op zich te kunnen nemen.</p>